

СТИВЪН КИНГ ПОСЛЕСЛОВ

Превод от английски: [Неизвестен], —

chitanka.info

Новелите в този сборник са откровени, безкомпромисни, непреклонни. Може би на моменти ще ви е трудно да ги четете. Ако е така, знайте, че докато ги пишех, на моменти също ми беше трудно. Често ме разпитват за творбите ми, затова съм се изхитрил да заобикалям темата, като пускам шегички и разказвам забавни случки от живота си (в никакъв случай не ги приемайте за чиста монета; никога не вярвайте на онова, което романистът казва за себе си). Така отклонявам неудобните въпроси, постъпвайки много по-дипломатично от всеки свой предтеча янки, който би срязал любопитния нахал: „*Не ти влиза в работата, друже!*“ Да, шегувам се, но всъщност гледам много сериозно на професията си, и то още от крехката си осемнайсета година, когато написах първия си роман „Дългата разходка“.

Не уважавам писателите, които си вършат работата през пръсти, и не понасям критиците, които твърдят, че разказът е изчерпан и замиращ литературен жанр. Разказът нито е изчерпан, нито е някаква словесна еквилибристика. Новелата или разказът са начин да осмислим живота си и ужасяващия свят, с който се сблъскваме. Да си отговорим на въпроса: „Как е възможно да се случват такива неща?“ Да разберем, че понякога — невинаги, но понякога — за всичко си има *причина*.

От самото начало — още преди един младеж, който сега ми се струва почти непознат, да започне да пише „Дългата разходка“ в спалнята на гимназиалното общежитие — разбрах, че най-добрите литературни произведения са едновременно стимулиращи и агресивни. Навират ти се в очите. Понякога ти крещат. Нямам нищо против „интелектуалната“ литература, в която, общо взето, необикновените герои попадат в обикновени ситуации, но като читател и писател проявявам много по-голям интерес към обикновените хора, попаднали в необикновени ситуации. Желанието ми е да предизвикам у читателите емоционална и дори физическа реакция. Не си поставям за цел да ги накарам да мислят, *докато четат*. Подчертах с курсив последните две думи, защото ако сюжетът е интересен и героите са умело описани, разсъжденията ще изместят емоциите, след като човек дочете книгата и я остави настрана (понякога с облекчение). Помня как на около тринайсет години прочетох „1984“ от Джордж Оруел; изпитвайки изумление, гняв и възмущение, жадно поглъщах страница след страница и не оставих книгата, докато не стигнах до края. Какво

лошо има в това? Особено след като и до ден-днешен се сецам за този роман, когато някой политик (мисълта ми е за Сара Пейлин и нейните безкрайни изцепки) успее да убеди обществеността, че бялото е черно или обратното.

И още нещо, в което вярвам: ако отивате на някое тъмно и страшно място (като фермата на Уилфред Джеймс в Небраска от разказа „1922“), непременно си носете фенерче и с него осветявайте навсякъде. Ако не искате да видите нещо, защо изобщо влизате в мрака? Великият натуралистичен писател Франк Норис открай време е мой литературен идол и още преди четирийсет години запомних една негова фраза: „Никога не се огънах, не свалих шапка пред Модата и не просих милостиня. Бога ми, казвах им истината.“

— Ама Стиви — ще кажете, — ти си получавал тлъсти хонорари, а не милостиня; колкото до истината... тя е непостоянна величина, нали така?

Не отричам, че спечелих много пари от произведенията си, но парите бяха само страничен ефект, никога цел. Да се пише за пари е безсмислено и тъпо. И да, истината е въпрос на гледна точка. В литературата обаче единствената задача на автора е да потърси истината, скрита в сърцето му. Тя невинаги е истината на читателя или на критика, но всичко ще е наред, докато е истината на твореца, докато той (или тя) не се огъне пред Модата и не започне да проси милостиня. Изпитвам само презрение към писатели, които лъжат съвсем съзнателно или поставят героите си в откровено невъзможни ситуации. Слабите литературни произведения се характеризират не само със скапан синтаксис и липса на проникновеност; най-характерното за тях е инатът на автора да не разказва за ежедневието на хората, да не приеме факта, че например убийците понякога помагат на старици да прекосят улицата.

В „Зъл мрак, угаснали звезди“ се постарях да опиша какво биха сторили хора, попаднали в критично положение. За героите в новелите има известна надежда, но те съзнават, че дори най-съкровениите надежди (и най-съкровениите мечти за събратята ни и за обществото, в което живеем) не се сбъдват понякога. Всъщност доста често. Мисля, че те ни внушават още нещо: че мерило за великодушието и храбростта не е успехът, а старанието да постъпиш справедливо... и

когато се провалим или съзнателно обърнем гръб на предизвикателството, настъпва кошмарът.

Идеята за „1922“ ми хрумна, след като прочетох документалната книга „Смъртта дебне в Уисконсин“ от Майкъл Леси, в която бяха поместени фотографии от градчето Блек Ривър Фолс. Бях поразен от затътеността на този край и от суровите отчаяни лица на повечето хора на снимките. Искаше ми се (надявам се, че съм успял) да пресъздам в новелата тъкмо това усещане.

През 2007 пътувах по магистрала 84 за среща с почитатели в Западен Масачузетс и спрях на една бензиностанция, за да се подкрепя със здравословна закуска а ла Стиви Кинг: газирана вода и шоколадово десертче. На излизане от магазинчето видях жена, която стоеше до колата си и показваше спуканата гума на някакъв шофьор на тежкотоварен камион. Мъжаката се усмихна и слезе от кабината.

— Трябва ли ви помощ? — попитах я.

— Не, не, аз ще ѝ услужа — обяви камионджията.

Сигурен съм, че жената получи качествено обслужване. Аз получих десертче „Трима мускетари“ и идея за разказа „Големият шофьор“.

В Бангор, където живея, Хамънд Стрийт продължава в шосе, което заобикаля аерогарата. Всеки ден ходя пеш минимум пет-шест километра и когато съм в града, често минавам оттам. Край оградата на летището има широка отъпкана пътека, на която амбулантни търговци разполагат сергиите си. Любимият ми продавач е известен сред местните като Човека-топка и винаги се появява през пролетта. Затопли ли се времето, той отива на общинското игрище за голф и събира стотици топки, които са били затрупани под снега. Изхвърля съвсем негодните, а другите продава на шосето (на предното стъкло на колата му са наредени топки за голф — много симпатична реклама). Веднъж, докато го наблюдавах, ми хрумна идеята за „Честна сделка“. Разбира се, действието се развива в Дери, където се подвизаваше покойният клоун Пениуайз (никой не скърби за него), понеже Дери всъщност е Бангор, представящ се под друго име.

Сюжетът за последната новела ми хрумна, след като прочетох дописка за Денис Рейдър, печално известния престъпник, който завързвал, изтезавал и убивал жертвите си, отнемайки живота на десет души — осем жени и две деца, в разстояние на шестнайсет години. В

гювечето случаи изпращал на полицията или личните документи, или парченца от дрехите на жертвите. Бракът му с Пола Рейдър беше продължил трийсет и четири години и местните хора отказваха да й повярват, че не е знаела какво върши мъжът й. Аз й повярвах и написах тази новела, за да изследвам какво може да се случи, ако съпругата внезапно научи за ужасяващото хоби на мъжа си. Също и за да изследвам идеята, че е невъзможно напълно да опознаем някого, дори най-любимите си хора.

Стига толкова. Прекалено дълго се задържахме в подземния мрак. Горестно ни чака напълно различен свят. Хвани ръката ми, Верни читателю, и аз на драго сърце ще те поведем обратно към светлината. С радост отивам там, понеже вярвам, че доброто е вродено у повечето хора. Знам, че е вродено в мен.

За *теб* обаче не съм съвсем сигурен.

Бангор, Мейн
Декември 2009

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.